

Nieuwe vicevoorzitter van bestuur stelt zich voor: Dr. N. (Nathalie) de Haan

Het Italië gevoel van Nathalie de Haan

Sinds mijn zeventiende kom ik jaarlijks in Italië, en als het even kan zelfs een paar keer per jaar. Ik word rondit chagrijnig als ik er een tijdje niet ben geweest en er nog geen zicht is op een spoedig vertrek. Niet dat ik alles in Italië aangenaam of geweldig vind, integendeel. Daarvoor ken ik het land inmiddels te goed en de werkelijkheid van alledag is aanzienlijk weerbarstiger dan gezellige olijfoliereclames van voetballende oudjes in Toscane ons doet geloven. Nee, het aardse paradijs bevindt zich zelfs niet in Italië. Maar het land staat voor mij wel voor levenskunst en voor licht in vele betekenissen, en biedt veel van wat ik belangrijk of de moeite waard vind.

Van 2000 tot 2006 was ik als archeoloog verbonden aan het Koninklijk Nederlands Instituut te Rome, waarmee een lang gekoesterde wens, wonen in Rome, in vervulling ging. Gelukkig heb ik er nog steeds veel te zoeken, met lopend onderzoek in Rome en Pompeï.

Italië laat me niet los - gelukkig maar.

Woensdag 15 februari, 19.30 uur

Signor Luigi Barone, *Omaggio a Totò, Principe della risata, comico ... asimmetrico!!*

Luigi Barone, propone una conferenza in italiano, sulla vita e i film del Principe Antonio de Curtis, in arte Totò, che ha fatto (e fa tuttora) ridere milioni di italiani. Il grande comico risulta praticamente sconosciuto nei Paesi Bassi. È ora di iniziare a riscoprirlo, anche nei polder! Nessuno dei suoi film (e sono almeno 97, tantissimi!) è stato qui tradotto o sottotitolato, e solo pochi olandesi hanno visto qualche suo film.

Totò, (15 febbraio 1898 – 15 aprile 1967), oltre a essere stato un attore comico, ha scritto poesie e canzoni in dialetto napoletano – tra cui la famosa poesia "A' livella" sull'assurdità delle differenze sociali tra ricchi e poveri, e la ancor più famosa canzone "Malafemmena".

La conferenza include una presentazione multimediale e frammenti di alcuni dei suoi film.

Signor Luigi Barone is werkzaam bij de Italiaanse ambassade en voorzitter van Comitato Dante Alighieri te Dordrecht. Zijn speciale aandacht gaat uit naar La Repubblica Serenissima di Venezia, de strateeg en generaal Raimondo Montecuccoli en regisseur en acteur Pietro Germi.

Deze lezing is in het Italiaans met (indien nodig) uitleg in het Nederlands.

De lezingen zijn voor leden gratis en vinden (tenzij anders vermeld) plaats in de bovenzaal van het **Vlaams Cultureel Kwartier (VCK)**; zie ook: www.vcknijmegen.nl in de binnenstad van Nijmegen, Arsenaalpoort 6 (doorgang Marikenstraat – Moenenstraat, laatste deur links). Voor leden van Dante Nijmegen is de toegang gratis. Op de bewuste avonden zal er een Dante-affiche aan de deur hangen en door laatkomers moet er even op de bel gedrukt worden. **Er is een lift aanwezig!**

Inschrijving geopend korte cursus **'eenvoudig Italiaans'!!!**

Wegens grote belangstelling en de positieve reacties van de cursisten van het afgelopen seizoen opnieuw aangeboden. In **7 lessen van 90 minuten** worden op beginnersniveau thema's aan de orde gesteld die de praktische redzaamheid in Italië moeten vergroten. Daarbij wordt gedacht aan uitspraakregels en tellen, omgangsvormen, boodschappen doen (niet overal is een supermarkt in de buurt), overnachten, uit eten gaan en wat drink je daarbij, openbaar vervoer, ziekte en gezondheid. Niet de grammaticale correctheid staat op de voorgrond, maar het spreken en het leren hanteren van eenvoudige zinnestelsels. Gelijktijdig zullen praktische tips centraal staan.

Dit alles in een groep van **min. 8 en max. 12 deelnemers**.

Huiswerk maken is niet verplicht, maar...zonder oefening baart niemand kunst. De lessen worden gegeven door **mw. dr. Anna Kok-Morello** (Italiaanse van geboorte, vele jaren leservaring).

Locatie: wijkcentrum Daalsehof, Daalsehof 2, 6521 GT Nijmegen.

Data: start op woensdag 18 april en eindigt 6 juni 2012

Tijdstip: 19.30 u. – 2100 u.

Cursusgeld: Voor Dantesoci € 85,00. Niet-soci betalen €120,00
U dient het bedrag *voorafgaand* aan de cursus over te maken op bankrekening 93 66 72 064 t.n.v. mw. Kok-Morello (*zie gele pagina in het midden van het jaarboekje*)

Lesmateriaal: Italiaans à la carte, tekst/werkboek wn cd. ISBN 9789460301599; prijs € 19,50 (zelf te bestellen!)

Inschrijving: vóór 14 maart 2012.

Opgave van deelneming: toon.vanderligt@hetnet.nl via het inschrijfformulier (zie **bijlage**)

Bij overtekening wordt op een andere avond een 2e groep gestart.

Reserveert u alvast de datum van woensdag 7 maart voor de Italiaanse filmavond van Dante Alighieri Nijmegen in samenwerking met LUX. Nadere mededelingen volgen nog in een aparte mailing en in de Novità van maart.

Sfeerverslag nieuwjaarsbijeenkomst van woensdag 11 januari jl.

Onze voorzitter, Peter Rietbergen, heette iedereen van harte welkom, in het bijzonder drie bijzonder gasten uit Duitsland. De voorzitter van Dante Alighieri Kleve, de heer Brennecke (die ook zijn vrouw en vicevoorzitter, de heer Broekmans had meegenomen) brachten een tegenbezoek aan ons comitato nadat in november de secretaris en penningmeester al op bezoek geweest waren in Kleve. Vervolgens vonden er drie presentaties plaats:

- Een toespraakje van de heer Brennecke, waarbij hij kort de geschiedenis van het Comitato Dante Alighieri Kleve de revue liet passeren. Bij de oprichting van hun comitato 44 jaar geleden speelde onze oud-voorzitter, prof. Dr. Josef F. de Waele, nog een grote rol. De komst en aanwezigheid van de Duitse zusterdelegatie werd zeer gewaardeerd. Voor lezingen van Dante Kleef in het voorjaar van 2012, klik op [http://www.dantenijmegen.nl/lezingen.htm#Lezingen Comitato Dante Alighieri Kleve](http://www.dantenijmegen.nl/lezingen.htm#Lezingen_Comitato_Dante_Alighieri_Kleve) (toegang voor Danteleden van Nijmegen is gratis).
- Vertelling 'uit de hand' van Ad van den Hoogen onder de titel 'tira-mi-sù'. Ad liet in woord en gebaar zien hoe moeilijk het is om van een klein bootje, hangend aan een touwladder, over te stappen op een grote boot.
- Presentatie in woord en beeld van Mieke Stikkelbroeck over Venetië, met o.a. aandacht voor de Biënnale. De film was door haarzelf gemaakt met een gewone Nikon pocketcamera.

Aansluitend werd het glas geheven met sprankelende prosecco en kon men zich tegoed doen aan hapjes klaargemaakt door de bestuursleden zelf. Het was een veelbelovend, sprankelend begin van een nieuw jaar!

Huub Kurstjens

Publicaties en besprekingen: I LIBRI

I Libri: deze keer geen bijdrage van Rob Kamp)

Overige publicaties:

Hanuschek, S., *Elias Canetti. De biografie*. De Arbeiderspers, van € 49,95 voor € 19,99 bij De Slegte

Notizie dall'Italia

(dit keer geen bijdrage van Rob Kamp)

Invito

Uitnodiging

zaterdag 11 februari 2012, 16-18 uur ontmoeting met de schrijvers
SANDRO VERONESI en FRANCESCO PACIFICO
en hun Nederlandse vertalers
ROB GERRITSEN en MANON SMITS

De auteurs zijn in Nederlands ter gelegenheid van het festival
Saint Amour en komen in de boekwinkel voor een literair aperitief.
Er zal Italiaans gesproken worden.
Graag even een bericht als u komt.

Marina Warners
Libreria Bonardi
Entrepotdok 26
1018 AD Amsterdam
Tel.+31-20-6239844
Fax +31-20-6223754
e-mail: lb@bonardi.nl
www.bonardi.nl

OPENINGSTIJDEN/ORARIO DI APERTURA
di t/m vrij - mart/ven: 11-18.00
zat/sab: 11-17.00

Nieuwtjes:

Via Tjeerd Visser kwamen de volgende nieuwtjes binnen:

- vanaf 16 dec 2011 is het grafcomplex van de familie Scipio aan de Via Appia Antica (ingang zona archeologico Circo Massimo) weer voor bezoek

geopend. Alleen in het weekend. Orario 9.30-12.30, aanmelden verplicht tel.060608, entree met gids euro 8, zonder 3. (CdS 16-12-2011)

- de beroemde Mamertijnse gevangenis op de helling van het forum (waaruit Petrus door de engel bevrijd werd voor zijn ontmoeting met Jezus, Quo vadis, domine?) is nu virtueel in 3D te bezichtigen:

<http://archeoroma.beniculturali.it/carcer-tullianum/> (CdS 15-12-2011).

En verdere nieuwtjes:

Pompeii

Een zuil, die een van de pergola's van de villa van Loreius Tiburtinus - bekend om de smakvolle inrichting en de tuinen - is ingestort. Het gebouw stamt uit de 2de eeuw voor Christus.

Monument stort in (in: de Volkskrant, 23-12-2011, blz. 3.)

Romeinse villa's

Een groep wetenschappers heeft onderzoek gedaan naar de Romeinse villa's ten noorden van de Alpen. De resultaten van hun onderzoek worden gepubliceerd in de bundel *Villa Landscapes in the Roman North: Het landschap raakte ineens bezaaid met rode daken*. In de bundel wordt ingegaan op de sociale, economische en culturele achtergronden van het ontstaan van de Romeinse villalandschappen. Voor de komst van de Romeinen in de IJzertijd had iedereen min of meer hetzelfde houten huis. In de Romeinse tijd ontstond een lucratieve markt van landbouwproducten, waarvan oude aristocratische elites, maar ook nieuwelingen profiteerden. Zij lieten woningen bouwen, die geïnspireerd waren op de Romeinse architectuur met wandschilderingen, een porticus, centrale verwarming en een siertuin. Ze waren niet identiek aan de Romeinse villa's, de huizen bestonden uit elementen van de Romeinse architectuur. Er zijn aanwijzingen gevonden dat de oude elites en de nouveaux riches ook het houden van slaven van de Romeinen overnamen. Dat valt af te leiden uit gevonden boeien en uit grafinscripties van vrijgelaten slaven. Tegen het einde van de derde eeuw kwam er een einde aan het villalandschap. Door de onrust trokken families weg uit dit deel van het Romeinse rijk. Villa's en omliggende grafmonumenten werden verwoest en het gebied veranderde in een ruïnelandschap.

Toebosch, Th., *Dik doen met een Romeinse villa. Landadel in de IJzertijd spiegelde zich aan de rijkdom van Rome* (in: NRC Handelsblad, 15-12-2011, blz. 20.)

Da Vinci

In Florence is een zoektocht aan de gang naar een muurschildering van Leonardo da Vinci, de *Slag bij Anghiari*, bekend o.m. van een kopie die Rubens in 1603 maakte naar een kopie van Lorenzo Zacchia. Da Vinci wilde altijd al graag een veldslag schilderen. In 1505 begon hij met de afbeelding van de slag, waarin in 1440 Florence Milanese troepen versloeg. Zijn schildering was maar 58 jaar zichtbaar. De schildering zou zich moeten bevinden achter een fresco van Vasari uit 1563. Met radaronderzoek is al duidelijk geworden dat achter de Vasarimuur zich een andere muur bevindt op een afstand van 2 centimeter.

Mesters, B., *Zoektocht naar 'verloren Leonardo'* (in: *NRC Weekend*, 3-12-2011, blz. 12-13.)

Een groep van ruim 300 internationale kunsthistorici heeft van de burgemeester van Florence geëist dat hij de zoektocht naar een verloren gewaand werk van Leonardo da Vinci achter een fresco van Vasari in het Palazzo Vecchio, het huidige gemeentehuis, laat staken. Hun argument is dat de zaal van Vasari een geschiedenis heeft en een document van smaak uit een bepaalde tijd is. Vasari is in zijn tijd heel belangrijk geweest. Hij werd gewaardeerd en nagevolgd. *Het is een waanzinnig waardeoordeel: Leonardo gaat boven alles.*

Klerck, H. de, *'Offer Vasari niet voor Leonardo'* (in: *de Volkskrant*, 8-12-2011, blz. 6.)

Op basis van de handtekeningenactie hebben carabinieri ervoor gezorgd dat het onderzoek naar het werk van Da Vinci stopgezet is. De rechter moet nu uitmaken of Seracini niet de wet overtreedt. Initiatiefnemer van de actie, Montanari, spreekt van *gerechtigheid*.

Linden, E. van der, *Gevecht om gevecht van Leonardo* (in: *Dagblad van het Noorden*, 23-12-2011, blz. 39.)

Galileo Galilei 1564-1642

Op 28 december 1612 ontdekte Galilei de planeet Neptunus, aanleiding voor een infographic in het *Dagblad van het Noorden* met een levensoverzicht van Galilei, een duidelijke uitleg van geocentrisme en heliocentrisme, een lijst van Galilei's ontdekkingen, zijn belangrijkste publicaties (o.m. zijn naar de Republiek gesmokkelde boek *Gesprekken en wiskundige bewijzen in twee nieuwe wetenschappen*, in 1637 in Leiden gepubliceerd) en zijn conflicten met de katholieke kerk.

Brandsma, M. en J. van der Heide, *En toch draait ze ...* (in: *Dagblad van het Noorden*, 28-12-2011, blz. 10 [In Beeld].)

Films/dvd's

Il giardino dei Finzi Contini

Paul Verhoeven en Rob van Scheers wijdden de 41e episode van hun filmgeschiedenis aan de film *Il giardino dei Finzi Contini* van Vittorio de Sica uit 1970, destijds bekroond met een Oscar voor de beste buitenlandse film. *In deze film zie je hoe de rassenwetten van Mussolini werken als een langzaam sluipend gif. De regisseur heeft geen concentratiekampen nodig om de Jodenvervolging invoelbaar te maken, een verslag van alledaags leven is voldoende.* De film is gebaseerd op de gelijknamige semiautobiografische roman van Giorgio Bassani uit 1962.

Verhoeven, P. en R. van Scheers, *Volgens Verhoeven*, episode 41: *The garden of the Finzi-Continis* (in: *de Volkskrant*, 13-12-2011, blz. V 11.)

Enkele tentoonstellingen:

Etrusken. Vrouwen van Aanzien, Mannen met Macht – Allard Pierson Museum – Amsterdam en Rijksmuseum van Oudheden in Leiden – (tot en met 18 maart 2012) [Dubbeltentoonstelling met honderden topstukken: sieraden, wapens, godenbeelden en versierd aardewerk].

Gefährliches Pflaster. Kriminalität im Römischen Reich – LVR-Römer Museum – Xanten (Duitsland) – (tot en met 12 februari 2012). Zie ook www.apx/lvr.de.

High Tech Romeinen – Museum Het Valkhof – Nijmegen – (tot en met 4 maart 2012).

Pompeji-Nola-Herculaneum. Katastrophen am Vesuv - Landesmuseum für Vorgeschichte - Halle (Salle) - (Duitsland) – (tot en met 8 juni 2012).

Sagalassos, City of Dreams - Gallo-Romeins Museum - Tongeren – (tot en met 17 juni 2012). Zie ook www.galloromeinsmuseum.be.

Er was eens een Romeinse weg. Reizen door het Noord-Romeinse Rijk – Thermenmuseum – Heerlen – (tot en met 31 maart 2012).

Leuke en/of interessante links:

<http://www.commediadellarte.info/>

Italiaanse humor:

Economia italiana in recess...

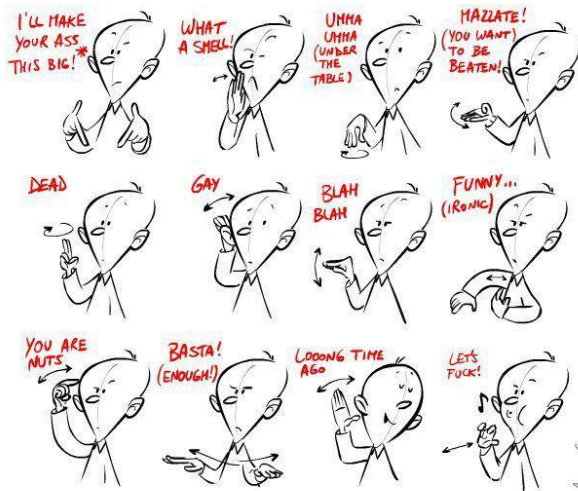

Studentenhumor:

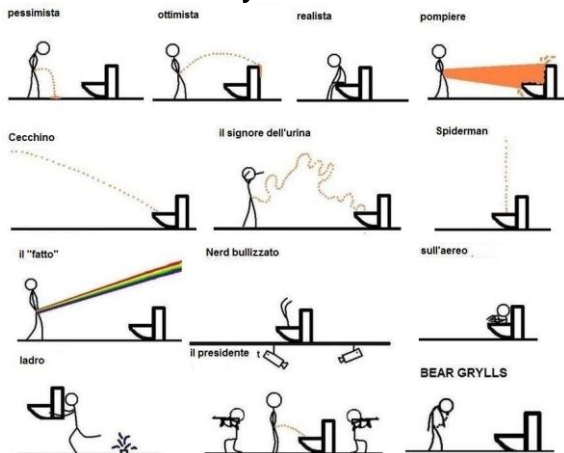
Italiaanse handgebaren ...

- ITALIAN POPULAR GESTURES - CHAPTER II

* THE HANDS DISPLAY THE SIZE OF THE ASS.

... en andere symboliek.

Charlie Brown in het Italiaans:

Verdwazing: de scheepsramp en reclame.

Hebt u zelf nieuws of een leuke website? Let het ons weten! Stuur een mail naar H.Kurstjens@HCCnet.nl

Zie ook onze website: www.Danteniimegen.nl